

Vandselskabers overholdelse af økonomiske ram- mer

Sådan foretager vi kontrollen

Juni 2025 - redigeret

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

Vandselskabers overholdelse af økonomiske rammer – Sådan foretager vi kontrollen, 2025

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
Tlf.: +45 41 71 50 00
E-mail: kfst@kfst.dk

Vandselskabers overholdelse af økonomiske rammer er udarbejdet af Vandsektortilsynet i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

Juni 2025

Indhold

Kapitel 1	4
Indledning	4
1.1 Kort om kontrollen og jeres nye differencekonto.....	4
1.2 Regulatoriske indtægter ifølge ØR-bekendtgørelsen	5
Kapitel 2	6
Kontrollen i 2025	6
2.1 Det nye kontrolsystem er fra 2025 og frem baseret på jeres differencekonto.....	6
2.2 Sådan beregner vi saldoen på jeres differencekonto i 2025	6
2.3 Eksempel på kontrollen i 2025	7
2.4 Eksempel på kontrollen i 2025 for et selskab med en for sent meddelt økonomisk ramme for 2023	7
Kapitel 3	10
Kontrollen i 2026 og frem	10
3.1 Det nye kontrolsystem indføres helt i 2026 efter overgangen i 2025	10
3.2 Regulering af jeres differencesaldo, hvis I gennem flere år opkræver mere end jeres økonomiske rammer tillader	10
3.3 Regulering af jeres differencesaldo, hvis I opkræver mindre end jeres økonomiske rammer tillader	11

Kapitel 1

Indledning

Kontrollen med jeres overholdelse af de økonomiske rammer er ændret som følge af den ny ØR-bekendtgørelse, som trådte i kraft 1. januar 2025.¹ Kontrollen i 2025 er reguleret af bekendtgørelsens overgangsbestemmelser², indtil de nye kontrolregler er indfaset i 2026.

Denne vejledning gennemgår, hvordan vi i Vandsektortilsynet i 2025 foretager kontrollen med overholdelsen af jeres økonomiske ramme for 2024. Vi kontrollerer, om I har opkrævet flere eller færre indtægter, end jeres økonomiske ramme for 2024 tillader. Endvidere beregner vi for første gang saldoen på jeres differencekonto (differencesaldoen), som indføres med det nye kontrolsystem.

Formålet med indførelsen af det nye kontrolsystem er at sikre jer en passende fleksibilitet, så jeres indtægter i en kortere årrække kan afvige fra den økonomiske ramme. Samtidig er det hensigten at forenkle kontrollen.

1.1 Kort om kontrollen og jeres nye differencekonto i 2025

Hvert år kontrollerer vi, om I har overholdt jeres økonomiske ramme³ i det foregående år.⁴ I 2025 kontrollerer vi jeres økonomiske ramme for 2024.

Det sikrer, at I over en årrække overholder jeres fastsatte rammer og ikke opkræver for meget af forbrugerne. Hvis I opkræver færre indtægter end jeres økonomiske ramme tillader, kalder vi det for en underdækning. Hvis I opkræver flere indtægter end jeres økonomiske ramme tillader, kalder vi det for en overdækning.

I 2025 opgør vi jeres saldo på jeres differencekonto for første gang. Vi indsætter jeres over- eller underdækning for jeres økonomiske ramme i 2024 på jeres differencekonto. Vi indsætter også jeres godkendte tillæg⁵ for omkostninger afholdt i 2024⁶. Hvis saldoen på jeres differencekonto er positiv, har I takstmidler til gode hos forbrugerne. Omvendt har forbrugerne takstmidler til gode hos jer, hvis jeres saldo er negativ.

¹ BEK nr 1431 af 05/12/2024 (herefter ØR-bekendtgørelsen).

² Jf. ØR-bekendtgørelsen § 64, stk. 5.

³ Økonomiske rammer er en fællesbetegnelse for indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer. I denne vejledning bruger vi "økonomiske rammer". Vandselskaber med en årlig debiteret vandmængde på over 800.000 m³ modtager indtægtsrammer. Vandselskaber med en årlig debiteret vandmængde på under 800.000 m³ modtager regnskabsmæssige kontrolrammer.

⁴ Jf. ØR-bekendtgørelsen kapitel 5.

⁵ Gælder kun tillæg efter ØR-bekendtgørelsens § 10-14, 16 og 19.

⁶ Jf. ØR-bekendtgørelsens § 5, stk. 3.

1.2 Regulatoriske indtægter ifølge ØR-bekendtgørelsen

Indtægterne som indgår i kontrollen af, om I har overholdt jeres økonomiske rammer, er defineret i ØR-bekendtgørelsen.⁷ Disse indtægter kaldes regulatoriske indtægter.⁸ Som udgangspunkt er alle indtægter i årsregnskabet omfattet, men i visse tilfælde er der forskelle, og de beskrives nedenfor.

- » **Realiserede indtægter.** De regulatoriske indtægter omfatter alene realiserede indtægter. Det betyder, at de f.eks. ikke inkluderer indtægter, som er faktureret hos forbrugerne, men som ikke er betalt endnu. Tilsvarende indgår ikke realiserede kursgevinster heller ikke.
- » **Periodiserede indtægter.** For indtægter fra tilslutningsbidrag og salg af jord, købt med henblik på beskyttelse af drikkevandsressourcer, har I mulighed for at vælge, om I regulatorisk vil indtægtsføre indtægterne i året eller periodisere dem. Den regulatoriske indregningsmetode af indtægter fra tilslutningsbidrag og salg af jord, købt med henblik på beskyttelse af drikkevandsressourcer, kan derfor afvige fra indregningsmetoden i jeres årsregnskab.
- » **Genanbringelser.** Det er muligt at genanbringe visse væsentlige indtægter. Hvis I vælger at genanbringe en indtægt, vil den blive holdt uden for kontrollen med overholdelsen af de økonomiske rammer.
- » **Nettoficering.** Indtægter og omkostninger må regulatorisk ikke modregnes (såkaldt nettoficering). Det kan betyde, at en post, der indgår som en modregnet omkostning i årsregnskabet, regulatorisk betragtes som en indtægt.
- » **Skattesagen.** Indtægter i form af tilbagebetalt skat eller sambeskatnings-bidrag som følge af skattesagen indgår ikke i opgørelsen af de regulatoriske indtægter. Indtægterne bliver i stedet modregnet til forbrugerne i form af et fradrag til den økonomiske ramme i det efterfølgende år, alternativt fordelt over seks år.⁹

⁷ Jf. ØR-bekendtgørelsen § 35

⁸ Læs mere om de specifikke indtægter i reguleringen i "Indberetningsvejledningen til de økonomiske rammer" her: <https://kfst.dk/media/mvunwylg/indberetningsvejledning-til-oekonomiske-rammer-2025.pdf>

⁹ Jf. ØR-bekendtgørelsen § 18

Kapitel 2

Kontrollen i 2025

2.1 Det nye kontrolsystem er fra 2025 og frem baseret på jeres differencekonto

I 2025 beregner vi for første gang saldoen på jeres differencekonto. Den udgør kernen i det nye kontrolsystem og saldoen bliver herefter genberegnet en gang om året i forbindelse med beregningen af jeres økonomiske rammer for det kommende år. Saldoen på jeres differencekonto er hvert år fra og med 2026 sammensat af de samme tre hovedelementer, som vi beskriver nærmere i kapitel 3.

2.2 Sådan beregner vi saldoen på jeres differencekonto i 2025

Overgangsbestemmelserne¹⁰ i den nye ØR-bekendtgørelse, som regulerer skiftet til det nye kontrolsystem i 2025, indebærer både for drikke- og spildevandsselskaber, at:

- » Over- eller underdækninger i jeres økonomiske ramme for 2024 indregnes i jeres differencekonto for 2025. Eventuelle underdækninger i jeres økonomiske rammer til og med 2023 bortfalder, da disse senest skulle være opkrævet i 2024, jf. dog undtagelsen beskrevet nedenfor.
- » Hvis I har fået meddelt én eller flere af jeres økonomiske rammer for sent¹¹, kan I få indregnet en eventuel underdækning i den pågældende ramme på jeres differencekonto. Dog højst med det beløb, som jeres økonomiske ramme er blevet forøget med i den endelige afgørelse. Det er endvidere en betingelse, at underdækningen ikke allerede er modregnet i en overdækning i et andet års økonomiske ramme samt, at fristen for modregning ikke er udløbet.
- » Nye godkendte tillæg¹² for omkostninger afholdt i 2024 indregnes i saldoen på jeres differencekonto for 2025.
- » Alle fradrag og tillæg til jeres økonomiske rammer, som er meddelt i forbindelse med kontrollen i tidligere år videreføres. Det betyder, at alle fradrag eller tillæg til jeres økonomiske rammer, som følger af kontrollen i tidligere år, og er meddelt til og med jeres afgørelse om økonomiske rammer for 2025 fastholdes.¹³

I afsnit 2.3 og 2.4 nedenfor er kontrollen i 2025 illustreret gennem to eksempler. Det første eksempel i afsnit 2.3 er et selskab, som har fået meddelt sine tidligere rammer rettidigt. Det næste eksempel i afsnit 2.4 er et selskab som har fået meddelt sin økonomiske ramme for 2023 for sent, dvs. efter fristen den 31. oktober 2022.

¹⁰ Jf. ØR-bekendtgørelsen § 64, stk. 5.

¹¹ For sent betyder, at I har fået meddelt jeres endelige økonomiske ramme senere end fristen 31. oktober i året forud for rammen. Det kan eksempelvis være, hvis I har fået meddelt jeres endelige økonomiske ramme for 2023 senere end 31. oktober 2022. Bemærk, at en økonomisk ramme som meddeles efter fristen grundet jeres ansøgning om fusion ikke anses som en for sent meddelt økonomisk ramme.

¹² Gælder kun tillæg efter ØR-bekendtgørelsens § 10-14, 16 og 19.

¹³ Jf. ØR-bekendtgørelsens § 64, stk. 3.

2.3 Eksempel på kontrollen i 2025

Eksemplet i Tabel 1 nedenfor viser beregningen af saldoen på differencekontoen i 2025 for et fiktivt vandselskab. Selskabets økonomiske ramme i 2024 var 100 mio. kr. Da selskabet i samme år har regulatoriske indtægter på 110 mio. kr. giver det en overdækning på 10 mio. kr. Bemærk, at en overdækning angives som et negativt tal, da den er i forbrugernes favør. Tilsvarende ville en underdækning være angivet som et positivt tal, da den ville være i selskabets favør. Til overdækningen lægges de nye godkendte tillæg for omkostninger i 2024 på 15 mio. kr. Resultatet er, at differencesaldoen i 2025 beregnes til 5 mio. kr.

Det betyder, at selskabet i 2024 har opkrævet 5 mio. kr. mindre fra forbrugerne end reguleringen har tilladt, og at selskabet dermed har 5 mio. kr. til gode hos forbrugerne, som selskabet kan opkræve fra forbrugerne gennem forhøjelse af taksterne. De 5 mio. kr. indsættes på selskabets differencesaldo.

Tabel 1. Eksempel på kontrollen i 2025

Beregning af saldo på differencekonto for 2025	Mio. kr.
Økonomiske rammer for 2024	100
Regulatoriske indtægter i 2024	110
Overdækning i 2024 ($100-110=-10$)	-10
Nye godkendte tillæg for omkostninger afholdt i 2024	15
Differencesaldo for 2025 ($-10+15=5$)	5

Kilde: Fiktive data til illustration af det nye kontrolsystem i 2025.

Bemærk, at hvis selskabet i 2023 har en underdækning, som kan opkræves i 2024, vil denne blive modregnet i overdækningen i 2024. Hvis selskabet fx har en underdækning i 2023 på 4 mio. kr., som kan opkræves i 2024, vil differencesaldoen i eksemplet ovenfor blive beregnet til $-10+4+15=9$ mio. kr.

2.4 Eksempel på kontrollen i 2025 for et selskab med en for sent meddelt økonomisk ramme for 2023

Eksemplet i Tabel 2 nedenfor viser beregningen af saldoen på differencekontoen i 2025 for endnu et fiktivt vandselskab. Eksemplet viser, hvordan en underdækning på en for sent meddelt ramme for 2023 kan blive indregnet i saldoen på differencekontoen.

Selskabet har den 15. oktober 2022 har fået meddelt en økonomisk ramme for 2023 på 100 mio. kr. Rammen er meddelt rettidigt, da afgørelsen er meddelt inden den lovfastsatte frist 31. oktober 2022. Imidlertid bliver det opdaget, at rammen er fejlbehæftet og selskabet får derfor meddelt en rettet økonomisk ramme på 115 mio. kr. den 5. januar 2023. Da den rettede ramme er meddelt efter fristen 31. oktober 2022 er den meddelt for sent. Det giver selskabet

ekstra tid til at opkræve en evt. forøget underdækning i den økonomiske ramme for 2023, som måtte følge af den fejlrettede og for sent meddelte ramme fra januar 2023.¹⁴

I 2024 indberetter selskabet, at deres regulatoriske indtægter i 2023 var 90 mio. kr. Det betyder, at selskabets har en underdækning på 25 mio. kr. i 2023. Denne underdækning er imidlertid forøget med 15 mio. kr. fra 10 mio. kr. grundet den rettede og for sent meddelte endelige ramme for 2023. Det betyder, at selskabet kan opkræve den forøgede underdækning på 15 mio. kr. frem til udgangen af det år, som ligger 2 år efter, at den endelige afgørelsen er truffet. Dvs. opkrævningsrettet gælder til og med 2025. Det betyder, at de 15 mio. kr. bliver indregnet i selskabets differencekonto, da selskabet ellers ikke har mulighed for at opkræve den forøgede underdækning, som følger af den for sent meddelte afgørelse.

I 2025 indberetter selskabet, at deres regulatoriske indtægter i 2024 var 120 mio. kr. Sammenholdt med selskabets økonomiske ramme for 2024 på 125 mio. kr. giver det selskabet en underdækning i 2024 på 5 mio. kr. Underdækningen i 2024 krediteres differencekontoen for 2025. Endeligt ses, at selskabet i 2025 får godkendt nye tillæg for omkostninger afholdt i 2024 på 30 mio. kr. og at disse krediteres differencekontoen.

Til sidst opgøres selskabets differencesaldo for 2025 som summen af selskabets underdækning i 2024, den forøgede underdækning i 2023 (pga. for sent meddelt afgørelse) samt de nye tillæg for omkostninger i 2024, i alt 50 mio. kr.

Det betyder, at selskabet opgjort i 2025 har opkrævet 50 mio. kr. mindre fra forbrugerne end reguleringen har tilladt og at selskabet dermed har 50 mio. kr. til gode hos forbrugerne, som selskabet kan opkræve fra forbrugerne gennem forhøjelse af taksterne.

Det nye kontrolsystem indeholder imidlertid regler for, hvor høj saldoen på selskabernes differencekonti må blive i både selskabernes og i forbrugernes favør. Disse regler indgår første gang i kontrollen af den økonomiske ramme for 2027 i 2028. Kapitel 3 nedenfor beskriver disse regler nærmere.

¹⁴ Jf. § 18, Stk. 11 i den tidligere ØR-bekendtgørelse (BEK nr 2291 af 30/12/2020).

Tabel 2. Eksempel på kontrollen i 2025 for et selskab med en for sent meddelt økonomisk ramme for 2023	
Beregning af saldo på differencekonto for 2025	Mio. kr.
Relevante selskabsøkonomiske data	
Økonomisk ramme for 2023, første afgørelse, meddelt 15. okt. 2022	100
Økonomisk ramme for 2023, endelig afgørelse, meddelt 5. jan. 2023	115
Regulatoriske indtægter i 2023	90
Underdækning i 2023, første afgørelse (100-90=10)	10
Underdækning i 2023, endelig afgørelse (115-90=25)	25
Forøget underdækning fra første til endelig ramme (25-10=15)	15
Økonomisk ramme for 2024	125
Regulatoriske indtægter i 2024	120
Underdækning i 2024 (125-120=5)	5
Nye godkendte tillæg for omkostninger afholdt i 2024	30
Beregning af saldo på differencekonto i 2025	
Underdækning i 2024	5
Forøget underdækning i 2023 pga. for sent meddelt afgørelse	15
Nye godkendte tillæg for omkostninger afholdt i 2024	30
Differencesaldo for 2025 (5+15+30=50)	50

Kilde: Fiktive data til illustration af det nye kontrolsystem i 2025.

Kapitel 3

Kontrollen i 2026 og frem

3.1 Det nye kontrolsystem indføres helt i 2026 efter overgangen i 2025

Når overholdelsen af jeres økonomiske rammer for 2025 kontrolleres i 2026, sker dette ifølge ØR-bekendtgørelsens nye kontrolregler. Reglerne er ens for alle vandselskaber, som er underlagt økonomisk regulering. Kontrolsystemet er illustreret i Tabel 3 nedenfor.

Tabel 3. Opbygning af kontrollen i 2026 og frem

Kontrollen i 2026

Differencesaldo for 2025

+/- Over- eller underdækning i jeres økonomiske ramme for 2025

+ Varige tillæg godkendt i 2025

+ Nye godkendte tillæg for omkostninger afholdt i 2025

= Differencesaldo for 2026

Kilde: Egen opstilling på baggrund af ØR-bekendtgørelsen.

I Tabel 3 er det illustreret, at beregningen af differencesaldoen fra og med 2026 tager udgangspunkt i saldoen året før. Således tager beregningen af differencesaldoen for 2026 udgangspunkt i differencesaldoen for 2025. Hertil lægges en eventuel underdækning i 2025, mens en eventuel overdækning i 2025 trækkes fra. Herefter tillægges de varige tillæg, som I fik godkendt i 2025 på baggrund af omkostninger afholdt i 2024. Endelig tillægges jeres nye godkendte tillæg for omkostninger afholdt i 2025.

Indtil opgørelsen af jeres differencekonto for 2028 er der ingen regulatoriske begrænsninger på saldoen. Det gælder både, hvis saldoen er større end nul (dvs. i jeres favør), og hvis den er mindre end nul (dvs. i forbrugernes favør). Når jeres differencekonto opgøres for 2028 anvendes der for første gang regler, som begrænser saldoen på jeres differencekonto. Disse er beskrevet i afsnit 3.2 og 3.3 nedenfor og anvendes i kontrollen hvert år fra og med 2028.

3.2 Regulering af jeres differencesaldo, hvis I gennem flere år opkræver mere end jeres økonomiske rammer tillader

Jeres differencesaldo bliver reguleret, hvis I gennem flere år opkræver mere end jeres økonomiske rammer tillader, så forbrugerne betales tilbage. I må således ikke have en difference-

saldo i forbrugernes favør på mere end **3 pct.** af den økonomiske ramme i mere end 4 på hinanden følgende år.¹⁵ Hvis dette sker foretager vi over de følgende tre år et fradrag i jeres økonomiske rammer, som svarer til jeres differencesaldo tillagt renter. Tjekket foretages hvert år, men første gang i 2028 for årene 2024-2027. Dvs. hvis vi i Vandsektortilsynet i 2028 opgør, at I i alle årene 2024, 2025, 2026 og 2027 har haft en differencesaldo i forbrugernes favør på mere end 3 pct. af jeres økonomiske rammer, fradrager vi hele jeres differencesaldo (tillagt renter) i jeres økonomiske rammer for 2029, 2030 og 2031. Herefter sættes saldoen på jeres differencekonto for 2029 til 0 kr.

3.3 Regulering af jeres differencesaldo, hvis I opkræver mindre end jeres økonomiske rammer tillader

Hvis I opkræver mindre end jeres økonomiske rammer tillader kan jeres differencesaldo, som nu er i jeres favør, blive reguleret på to forskellige måder.¹⁶ Dette sikrer, at I ikke får opbygget en for stor difference i jeres favør eller udskyder at opkræve denne langt ud i fremtiden. Begge reguleringer foretages hvert år, men første gang i 2030 for årene 2026-2029:

1. Hvis I i 4 på hinanden følgende år har haft en differencesaldo i jeres favør, som overstiger 3 pct. af jeres økonomiske rammer, nedskrives jeres differencesaldo til **3 pct.** af jeres økonomiske ramme. Dvs. hvis vi i Vandsektortilsynet i 2030 opgør, at I i alle årene 2026, 2027, 2028 og 2029 har haft en differencesaldo i jeres favør på mere end 3 pct. af jeres økonomiske rammer, nedskriver vi jeres differencesaldo for 2031 til 3 pct. af jeres økonomiske ramme.
2. Hvis I i et enkelt år har en differencesaldo i jeres favør, som overstiger **25 pct.** af jeres økonomiske ramme, nedskrives jeres differencesaldo til 25 pct. af jeres økonomiske ramme. Dvs. hvis vi i Vandsektortilsynet i 2030 opgør, at jeres differencesaldo overstiger 25 pct. af jeres økonomiske ramme for 2029, nedskrives jeres differencesaldo for 2031 til 25 pct. af jeres økonomiske ramme.

¹⁵ Jf. ØR-bekendtgørelsen § 38 sammenholdt med § 64 stk. 6.

¹⁶ Jf. ØR-bekendtgørelsen § 39 sammenholdt med § 64 stk. 7.